

TJÄNSTESKRIVELSE Dnr NTN 2016/178-265 KFKS 2010/148-265

Natur- och trafiknämnden

Kulturreservatet Baggensstäket

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår Kommunfullmäktige att med stöd av 7 kap. miljöbalken förklara området benämnt Baggensstäket för kulturreservat enligt föreskrifter, avgränsning och skötselplan daterad den 28 november 2016.

Natur- och trafiknämnden föreslår Kommunfullmäktige att med stöd av 7 kap. miljöbalken utse Natur- och trafiknämnden som reservatsförvaltare.

Natur- och trafiknämnden förslår kommunfullmäktige att avsätta fem miljoner kronor för åtgärder i samband med iståndsättning av reservatet.

Sammanfattning

Natur- och trafiknämnden föreslår Kommunfullmäktige att med stöd av 7 kap. miljöbalken förklara Baggensstäket som kulturreservat och att ge nämnden förvaltaransvaret. Syftet med kulturreservat är att bevara och utveckla områdets värdefulla kulturmiljöer såsom fasta fornlämningar, hävdade marker samt park- och trädgårdshistoriska inslag. Dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas. Dess användning för rekreation genom kultur- och naturupplevelser ska säkras och utvecklas.

Majoriteten av sakägarna som har lämnat synpunkter på förslaget till naturreservat är positivt inställda till förslaget. En av sakägarna, som äger fastigheter i den norra delen av området anser att delar av fastigheterna inte ska omfattas av naturreservatet. Denna del av området har emellertid övervägande del höga naturvärden och bör bevaras som naturmark och därmed ingå i naturreservatet.

Ärendet

I Nacka kommun finns idag 14 naturreservat. Reservatsbildning med åtgärder och skötselföreskrifter är en viktig del i att nå Nackas miljömål och kommunens övergripande mål "Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka". I majoritetsprogrammet 2014-2018 konstateras att reservatsbildning pågår för Skuruparken, Baggenstäket, Svärdsö, Ryssbergen och Rensättra och att dessa ska slutföras snarast möjligt. Nackas översiktsplan från 2012 anger att ett kulturreservat ska bildas i södra Boo.

Enligt 7 kap. 9\s miljöbalken får ett markområde av kommunen förklaras som kulturreservat i syfte att bevara värdefulla kulturpräglade landskapet.

Syftet med att förklara Baggensstäket som kulturreservat är att bevara och utveckla områdets värdefulla kulturmiljöer såsom fasta fornlämningar, hävdade marker samt parkoch trädgårdshistoriska inslag. Dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas. Dess användning för rekreation genom kultur- och naturupplevelser ska säkras och utvecklas.

Reservatets kulturhistoriska värden utgörs av områdets strategiska läge vid vattenvägen in mot Stockholm med försvarshistoriska lämningar från skilda tider. Områdets naturvärden är främst knutna till gamla träd, såväl löv som tall. Rekreationsvärdet består av kombinerade kultur- och naturupplevelser samt närhet till vatten.

Förslag till kulturreservat har genomgått en bred remissbehandling under tiden 2010 05 15-2010 06 30. Förslaget återremitterades till Naturreservatsnämnden 2011 05 18 och justerades efter inkomna synpunkter. Därefter inväntade reseravsbildningen den pågående detaljplaneprocessen för område W och reservatsförslaget har samordnats med denna.

Då det gått 6 år sedan det första samrådet genomfördes, har ett nytt samråd genomförts 2016 04 11 - 2016 05 31. Förslaget har justerats efter inkomna synpunkter. Förslagets föreskrifter har förtydligats och justerats och information om områdets antikvariska bevakningsobjekts har införts. Mindre redaktionella förändringar och förtydliganden har genomförts i kartor och texter. En av sakägarna, ägaren till fastigheterna Lännersta 1:12 och 1:13, JM AB, har lämnat synpunkten att delar av dessa fastigheter skulle kunna ombildas till nya fastigheter och inte behöva omfattas av naturreservatet. Denna del av området har emellertid till övervägande del höga naturvärden och bör bevaras som naturmark och därmed ingå i naturreservatet.

Reservatets gränser och föreskrifter har samordnats med pågående detaljplanering inom och intill reservatet. Beslut om kungörande av kulturreservatet sker efter beslut om antagande av detaljplan för Sydöstra Lännersta (Område W).

Ekonomiska konsekvenser

Iståndsättning av reservatet beräknas till 5 miljoner kronor. I iståndsättningen ingår återställande av den äldre trädgården, byggnation av brygga för exkursionsbåtar från HAMN, återställning och uppmärkning av gångvägar, kortare nysträckningar, trappor och

handledare, entréskyltar och informationsplats, sittplatser, grillplats, cykelställ samt P- plats. Lekplatsen ingår inte i iståndsättningen.

Konsekvenser för barn

Kulturreservatet är viktigt för barnens lärande om kulturhistorien, förståelse för de ekologiska sambanden, upplevelse och rörelse.

Bilagor

- 1. Föreskrifter, avgränsning och skötselplan för kulturreservatet Baggensstäket, december 2016.
- 2. Sammanställning av inkomna remissvar för kulturreservatet Baggensstäket 2016.
- 3. Protokoll NTN 2016 §242
- 4. Information om reservatsprocessen

Mikael Ranhagen Enhetschef Enheten för planering och tillstånd Liselott Eriksson Natur- och friluftsstrateg Enheten för planering och tillstånd